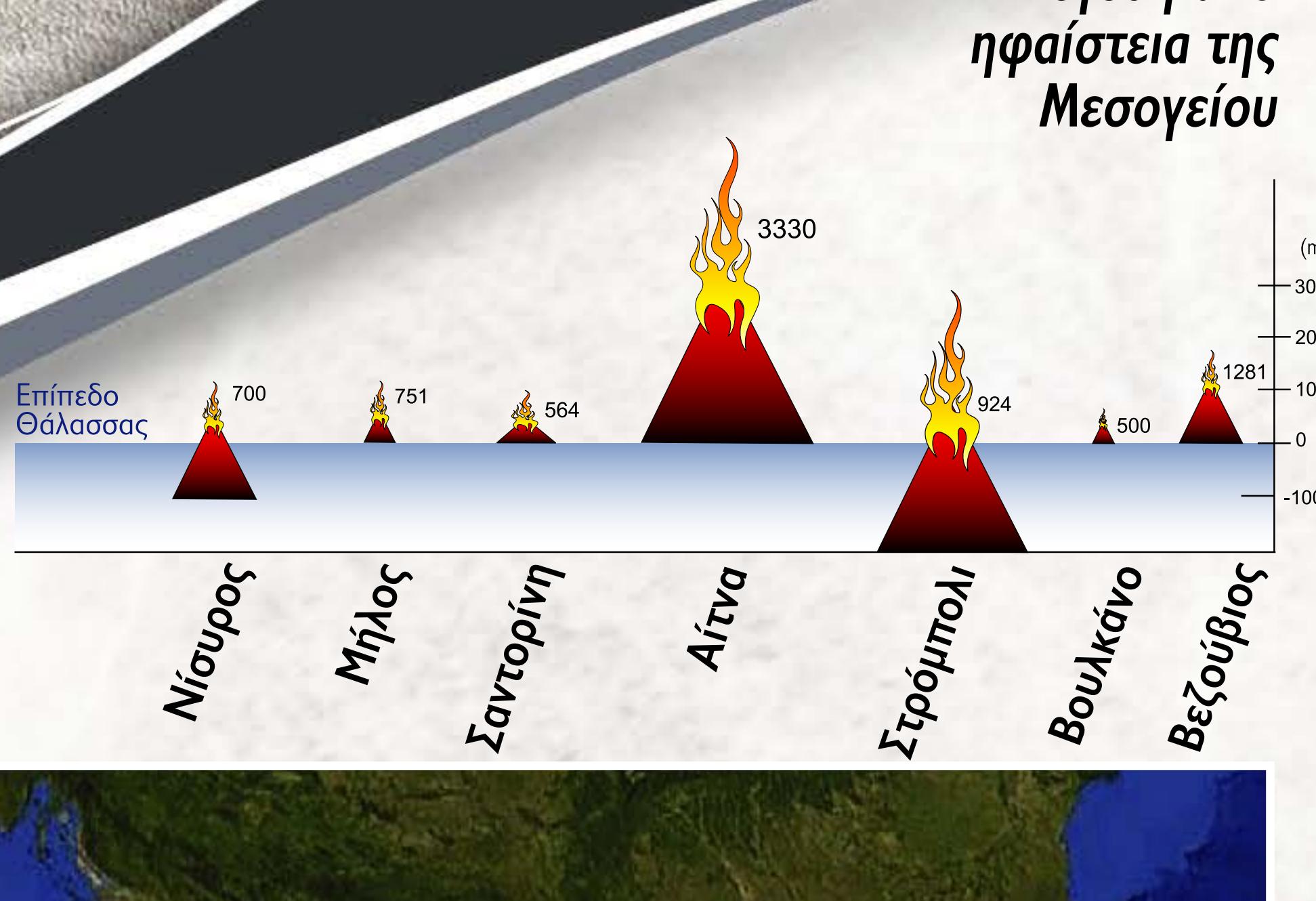

Τα ηφαίστεια της Μεσογείου

ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΕΝΕΡΓΑ ΗΦΑΙΣΤΕΙΑ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

Τα ενεργά ηφαίστεια της Μεσογείου βρίσκονται στη Νότια Ιταλία και το Αιγαίο Πέλαγος. Η ηφαιστειότητα των Αιολίδων νήσων (Στρόμπολη και νησιά Βουλκάνο, Ιταλία) και του Αιγαίου πελάγους (Μήλος, Σαντορίνη, Νίσυρος, Ελλάδα) οφείλεται στην καταβύθιση της Αφρικανικής πλάκας κάτω από την Ευρασιατική. Η ηφαιστειότητα του Βεζούβιου, του Κάμπι Φλεγκρέι, της Ίσκια και της Αίτνας σχετίζεται με την άνοδο του μάγματος κατά μήκος δομών του ανώτερου φλοιού. Η ηφαιστειότητα της Ελλάδας ξεκίνησε πριν από μερικά εκατομμύρια χρόνια, ενώ της Ιταλίας μόλις πριν από λίγες εκατοντάδες χιλιάδες χρόνια.

Βεζούβιος (Ιταλία)

Ο Βεζούβιος είναι ένας ηφαιστειακός κώνος ύψους 1.281 μέτρων, με κρατήρα διαμέτρου 500 μέτρων που αναπτύχθηκε μέσα στην καλδέρα του παλαιότερου ηφαιστειακού όρους Σόμρα. Η ηφαιστειακή ιστορία του Σόμρα-Βεζούβιου χαρακτηρίζεται από μεγάλες περιόδους ησυχίας που διακόπτονται από βίαιες εκρήξεις Πλινιατικού ή Υπο-πλινιατικού τύπου. Από την τελευταία έκρηξη του 1631 ο Βεζούβιος μπήκε σε μια φάση ηρεμίας που κράτησε μέχρι το 1944, κυρίως λόγω του κλειστού κεντρικού του πόρου. Η περιοχή του Βεζούβιου θεωρείται ως η περιοχή υψηλότερης ηφαιστειακής επικινδυνότητας στον κόσμο λόγω της έντονης αστικοποίησης.

Campi Flegrei (Ιταλία)

Η περιοχή Campi Flegrei είναι ένα πεδίο που χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερο τοπίο και περιλαμβάνει διάφορες ηφαιστειακές γεωμορφίες. Οι κύριες ηφαιστειακές δομές είναι μια καλδέρα που σχηματίστηκε κατά τη διάρκεια δύο κύριων ηφαιστειακών εκρήξεων, πριν από 40 και από 15 χιλιάδες χρόνια.

Η πιο πρόσφατη έκρηξη του Monte Nuovo έγινε το 1538 μΧ, μετά από 3.500 χρόνια ηρεμίας. Πρόσφατα συνέβησαν αργες κινήσεις του εδάφους (1970-72 και 1982-84) που συνοδεύτηκαν από εκατοντάδες σεισμούς και από άνοδο του εδάφους κατά 3,5 μέτρα, που οδήγησε στην εγκατάλειψη της πόλης Pozzuoli.

Ίσκια (Ιταλία)

Η Ίσκια είναι η κορυφή ενός ηφαιστείου που ορθώνται πάνω από 1.000 μέτρα από το βυθό της θάλασσας. Η ηφαιστειότητα στην Ίσκια ξεκίνησε πριν από περισσότερα από 150.000 χρόνια και συνεχίστηκε με εναλλαγές μεγάλων περιόδων ησυχίας, μέχρι την τελευταία του έκρηξη το 1302 μΧ. Το όρος Επομένη είναι ένα αναδυόμενο όρος μέσα στην καλδέρα που σχηματίστηκε από μια βίαιη έκρηξη πριν από 55.000 χρόνια. Η πρόσφατη ηφαιστειότητα είναι ιδιαίτερα έντονη, με περισσότερες από 46 φάσεις εγκύσεων και εκρήξεων κατά τη διάρκεια των τελευταίων 3.000 ετών και με έναν καταστροφικό σεισμό το 1883 που ισοπέδωσε την πόλη Casamicciola.

Βουλκάνο (Ιταλία)

Το νησί Βουλκάνο βρίσκεται στο Αρχιπέλαγος των Αιολίδων. Η πολύπλοκη μορφή του οφείλεται στις επαλήλες εγκύσεις και εκρήξεις. Η τελευταία έκρηξη συνέβη το 1888-90 στην περιοχή La Fossa. Σήμερα το νησί παρουσιάζει έντονη ατμιδική δραστηριότητα και χαμηλή σεισμικότητα. Μεταξύ 1985 και 1994, η έντονη ατμιδική και σεισμική δραστηριότητα συνδυασμένη με παραμόρφωση του εδάφους στην περιοχή La Fossa προκάλεσε ανησυχία για νέες εκρήξεις.

Αίτνα (Ιταλία)

Το ηφαίστειο της Αίτνας, με ύψος 3.330 μ., είναι το μεγαλύτερο ηφαίστειο στην Ευρώπη. Σημειώνονται κυρίως εγκύσεις, παρόλο που έχουν παρατηρηθεί και ορισμένες δυνατές εκρήξεις που σχημάτισαν μια καλδέρα. Κατά τη διάρκεια των πο πρόσφατων αιώνων η δραστηριότητα του ηφαιστείου ήταν λιγο-πολύ σταθερή με συχνές χαμηλής ενέργειας εκρήξεις και εγκύσεις λάβας από τον κεντρικό πόρο αλλά και από πλευρικούς.

Αυτή η δραστηριότητα, που διαρκεί κάθε φορά από αρκετές μέρες μέχρι μερικά χρόνια, έχει ορισμένες φορές οδηγήσει, με την πώση στάκτης και σκωρίας και με ροή λάβας, στην καταστροφή αστικών περιοχών στις πλευρές του ηφαιστείου. Ιδιαίτερη ήταν η πλευρική έκρηξη που σημειώθηκε το 1669, όταν η πόλη της Κατάνια καταστράφηκε μερικώς λόγω της ροής λάβας.

Στρόμπολη (Ιταλία)

Το νησί Στρόμπολη στο αρχιπέλαγος των Αιολίδων, υψώνεται από βάθος των 2.000 μέτρων κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας μέχρι και το ύψος των 924 μέτρων. Οι ενεργοί κρατήρες είναι στο υψηλότερο σημείο της δομής Sciarra del Fuoco, μια δομή κατάρρευσης στη βορειοανατολική πλευρά του ηφαιστείου.

Η τυπική Στρομπολία δραστηριότητα αποτελείται από μεσαίες εκρήξεις που εκτινάσσουν βολίδες, λιθάρια και στάχτη μέσα από έναν ανοικτό αγωγό, σε μικρού βάθους του οποίου υπάρχει μάγμα. Οι εκρήξεις συνοδεύονται από συνεχή εξαέρωση του μάγματος. Αυτού του τύπου η δραστηριότητα μερικές φορές διακόπτεται από ροής λάβας και πιο βίαιες εκρήξεις.

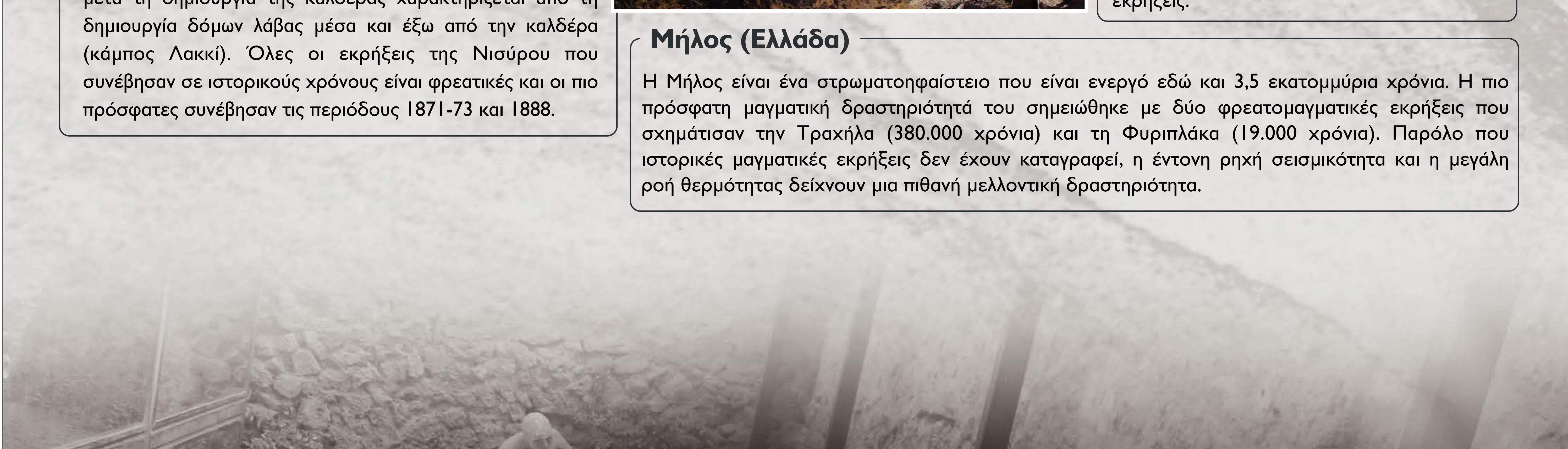
Νίσυρος (Ελλάδα)

Η Νίσυρος είναι ένα στρωματοηφαίστειο και αποτελεί το αναδυόμενο τμήμα ενός μεγαλύτερου οικοδομήματος που σχηματίστηκε μεσά ηφαιστειακής δραστηριότητας πριν από περισσότερα από 150.000 χρόνια. Το νησί οφείλει το σχήμα του σε μια πλήνια έκρηξη όχι νεώτερη των 24.000 ετών που σχημάτισε μια καλδέρα διαμέτρου 3.8 χιλιόμετρα μέσα στην περιοχή της Σαντορίνης, οδηγώντας σε θανάτους. Η πιο πρόσφατη δραστηριότητα σημειώθηκε το 1950 με έχιση λάβας στη Νέα Καμένη.

Μήλος (Ελλάδα)

Η Μήλος είναι ένα στρωματοηφαίστειο που είναι ενεργό εδώ και 3,5 εκατομμύρια χρόνια. Η πιο πρόσφατη μαγματική δραστηριότητα του σημειώθηκε με δύο φρεστομαγματικές εκρήξεις που σχημάτισαν την Τραχήλα (380.000 χρόνια) και τη Φυριπόλικα (19.000 χρόνια). Παρόλο που ιστορικές μαγματικές εκρήξεις δεν έχουν καταγραφεί, η έντονη ρηχή σεισμικότητα και η μεγάλη ροή θερμότητας δειχνούν μια πιθανή μελλοντική δραστηριότητα.

RACCE
Raising earthquake Awareness & Coping Children's Emotions

Project co funded by the EU,
Civil Protection Financial
Instrument, Grant Agreement
No.070401/2010/579066/SUB/C4

<http://racc.e.nhmc.uoc.gr>